

GEDRAGSCODE SOCIALE KREDIETVERLENING

vastgesteld november 2015

nvvk

Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren

Titel 1

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1.1 DEFINITIES

In de Gedragscode Sociale Kredietverlening van de NVVK, vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren, wordt verstaan onder:

DOELGROEP

mensen die voldoen aan de eisen voortvloeiend uit de Wet financiering decentrale overheden;

DOORLOPEND KREDIET

een overeenkomst inzake geldkrediet waarbij de kredietnemer op verschillende tijdstippen geldsommen kan opnemen, voorzover het uitstaande saldo de kredietlimiet niet overschrijdt;

FINANCIËLE POSITIE

alle lopende betalingsverplichtingen van de kredietnemer inclusief rente alsmede alle achterstallige betalingsverplichtingen inclusief rente en kosten;

GELDKREDIET

het aan de kredietnemer ter beschikking stellen van een geldsom, waarbij de kredietnemer gehouden is ter zake één of meer betalingen te verrichten;

INKOMEN

inkomsten uit hoofde van een arbeidsverhouding, sociale zekerheidswetten, inkomensondersteunende maatregelen en overige componenten, die in redelijkheid en billijkheid tot het inkomen gerekend kunnen worden;

KREDIETBANK

de gemeentelijke kredietbank als bedoeld in artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht;

De leden van de NVVK, vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren,

in aanmerking nemende dat:

- zij zich bezighouden met het verlenen van kredieten als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, de Wet op het consumentenkrediet en de Wet financiering decentrale overheden;
- zij daarmee een belangrijke maatschappelijke en economische taak vervullen;
- zij, zich bewust zijnde van hun verantwoordelijkheden, de kredietverlening uitoefenen zoals een goed kredietgever betaamt;

zijn in de Algemene Ledenvergadering van 26 november 2015 overeengekomen bij de uitoefening van het kredietbedrijf, naast de wettelijke voorschriften, te zullen handelen conform deze Gedragscode Sociale Kredietverlening.

KREDIETLIMIET

maximum bedrag van door een kredietnemer bij de kredietbank op te nemen geldsommen ter uitvoering van een overeenkomst inzake doorlopend krediet;

KREDIETNEMER

de niet in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf handelende natuurlijke persoon waarmee de kredietbank een overeenkomst tot kredietverlening sluit;

KREDIETSOM

geldsom die de kredietnemer in het kader van een overeenkomst inzake geldkrediet ter beschikking wordt gesteld, met dien verstande dat indien het doorlopend krediet betreft de kredietlimiet als die geldsom wordt aangemerkt;

MAANDLAST

het bedrag dat de kredietnemer verschuldigd is aan betalingen ter zake van het krediet, berekend voor één kalendermaand;

NVVK

vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren, statutair gevestigd te Amsterdam;

PERSOONLIJKE LENING

een overeenkomst inzake geldkrediet waarbij de kredietnemer een vooraf overeengekomen geldsom ter beschikking wordt gesteld en de kredietnemer aan de kredietgever één of meer betalingen doet;

SOCIALE KREDIETVERLENING

kredietverlening als bedoeld in de Wet financiering decentrale overheden en waarbij de kredietnemer bewust wordt gemaakt van de risico's van het krediet, een individueel advies wordt gegeven en waarbij niet de omzet van de kredietbank prevaleert;

SOCIAAL KREDIET

een krediet dat verstrekt wordt in het kader van sociale kredietverlening, niet zijnde een saneringskrediet als bedoeld in de Gedragscode Schuldhulpverlening NVVK.

ARTIKEL 1.2

VISIE EN UITGANGSPUNTEN SOCIALE KREDIETVERLENING

De kredietbank neemt bij sociale kredietverlening de volgende uitgangspunten in acht:

- a. de kredietverlening levert een bijdrage aan een verbetering van de positie van de kredietnemer ten aanzien van werk, inkomen, zorg en/of welzijn;
- b. de kredietbank handelt zonder winstoogmerk;
- c. de kredietbank houdt zich bezig met maatschappelijk verantwoorde sociale kredietverlening en voorkomt overkreditering bij de kredietnemer;
- d. de kredietbank houdt rekening met de maatschappelijke en financiële context van de kredietnemer, waarbij in het bijzonder wordt gekeken of de kredietnemer gebruik heeft gemaakt van de beschikbare (inkomens)voorzieningen;
- e. de kredietbank verstrekt sociaal krediet en beoogt dit te doen tot het werkelijk voor het doel van de aanvrager benodigde bedrag;
- f. de kredietbank adviseert de kredietnemer bij voorkeur een aflopende (persoonlijke) lening om daarmee de kredietnemer zicht te geven op een situatie zonder (of met minder) schulden;
- g. de kredietbank is verplicht de kredietnemer een afwijzing van de kredietaanvraag te motiveren. Ook verplicht de kredietbank zich de kredietnemer te adviseren nadat een kredietaanvraag is afgewezen. In geval van een problematische schuldsituatie vindt verwijzing naar de schuldhulpverlening plaats;
- h. de kredietbank voert, zulks ter voorkoming van problematische schuldsituaties, een sociaal incassobeleid, mede gericht op het vroegtijdig herkennen van en inspelen op betalingsachterstanden;
- i. de kredietbank heeft een functie in het duurzaam oplossen van financiële problemen en de daaraan ten grondslag liggende oorzaken;
- j. de kredietbank kan aan de kredietverlening voorwaarden verbinden teneinde een goede nakoming van de betalingsverplichtingen uit de kredietovereenkomst te waarborgen;
- k. de kredietbank streeft bij sociale kredietverlening, niet zijnde een saneringskrediet, naar een zo laag mogelijk rentepercentage. Het rentepercentage dient in beginsel tenminste 2% lager te zijn dan het wettelijk geldende maximale rentepercentage;
- l. de kredietbank neemt in het kader van de vervulling van haar taak als sociale kredietverstrekker actief deel aan de ontwikkeling van producten die aansluiten bij de wensen van de doelgroep.

ARTIKEL 1.3 TOEPASSINGSBEREIK

Deze Gedragscode is alleen van toepassing op consumptief krediet als bedoeld in de Wet op het consumentenkrediet.

Titel 2

DOELGROEP EN KREDIETPRODUCTEN

ARTIKEL 2.1 DOELGROEP

Aanvragers van krediet die voldoen aan de voorwaarden voortvloeiend uit de Wet financiering decentrale overheden.

ARTIKEL 2.2 SOCIALE KREDIETPRODUCTEN

1. De kredietbank verstrekt de volgende sociale kredietproducten:
 - a. persoonlijke lening;
 - b. kredietverlening door een openbaar lichaam ter uitvoering van een wettelijke taak als bedoeld in artikel 1:20a van de Wet op het financieel toezicht.
2. De kredietverlening als bedoeld onder a en b vindt plaats binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden.

Titel 3

AANVRAAG

ARTIKEL 3.1 INDIENEN VAN EEN AANVRAAG

Iedere natuurlijke persoon in Nederland die behoort tot de doelgroep, kan een aanvraag voor een sociaal krediet indienen.

ARTIKEL 3.2 AANVRAAGFORMULIER

1. Een aanvraag voor een krediet wordt bij voorkeur ingediend met gebruikmaking van een volledig ingevuld en door de aanvrager ondertekend "Aanvraagformulier Krediet" van de NVVK.

2. De aanvrager moet zijn aanvraag voor een sociaal krediet indienen bij de kredietbank die werkt voor de gemeente waar de aanvrager in de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven. Indien een gemeente geen kredietverlenende functie kent, zal een aanvraag voor sociaal krediet ingediend moeten worden bij een landelijk of bovenregionaal werkende kredietbank.

Titel 4

BEOORDELING AANVRAAG

ARTIKEL 4.1 AANVULLENDE CRITERIA

Bij de beoordeling van de kredietaanvraag neemt de kredietbank, behoudens de criteria die voortvloeien uit de Wet op het financieel toezicht, de volgende criteria in acht:

1. de kredietbank verstrekt geen sociaal krediet indien aan de aanvrager al een krediet is verstrekt ter hoogte van zijn maximale kredietlimiet, de aanvrager een aanvraag voor een minnelijke schuldregeling, een verzoek tot toepassing van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen dan wel een verzoek tot faillietverklaring heeft ingediend dan wel ten aanzien van de aanvrager een verzoek tot faillietverklaring door een derde is ingediend. Wel kan een krediet worden verstrekt in de vorm van een oversluiting van een bestaand krediet, een herfinancieringskrediet in het kader van een schuldregeling, ter financiering van een buitengerechtelijk of gerechtelijk akkoord of indien kredietverlening in overeenstemming met artikel 297 lid 2 sub a Faillissementswet met toestemming van de bewindvoerder plaatsvindt;
2. de kredietbank houdt bij de beoordeling van de kredietwaardigheid van de kredietnemer rekening met alle inkomsten en uitgaven van de aanvrager;
3. de maximale kredietlimiet wordt door de kredietbank aan de hand van haar schriftelijk vastgelegd acceptatiebeleid bepaald en daarbij wordt uitgegaan van een looptijd van in beginsel maximaal 60 maanden;
4. de kredietbank beoordeelt of de aanvrager gebruik maakt van de voor de aanvrager beschikbare landelijke en regionale (inkomens-)voorzieningen.

ARTIKEL 4.2 PRECONTRACTUELE INFORMATIE

1. De Kredietbank dient voorafgaand aan de totstandkoming van een kredietovereenkomst aan de cliënt informatie te verstrekken met het oog op een adequate beoordeling van het krediet.
2. De informatie als bedoeld in lid 1 wordt schriftelijk of op een andere duurzame drager aan de cliënt verstrekt in de vorm van het ESIC formulier. Hiertoe stelt de NVVK een model- formulier beschikbaar.

ARTIKEL 4.3 AFWIJZING AANVRAAG

De kredietbank wijst de aanvraag onder opgaaf van redenen, en indien nodig voorzien van een advies, af.

Titel 5 AANGAAN VAN DE KREDIETOVEREENKOMST

ARTIKEL 5.1 PERSOONLIJKE LENING

1. Bij een persoonlijke lening bedraagt de maximale looptijd in beginsel 60 maanden.
2. De kredietbank baseert de maximale kredietsom op artikel 4 lid 1 sub c. Artikel 1.2 sub j is van overeenkomstige toepassing.
3. Indien besloten wordt tot het verstrekken van een persoonlijke lening met een looptijd van meer dan 60 maanden, dan bedraagt de kredietsom in beginsel niet meer dan hetgeen op basis van een looptijd van 60 maanden zou zijn verstrekt.

ARTIKEL 5.2 ZEKERHEDEN

1. De kredietbank kan in het kader van kredietverlening zekerheden bedingen.
2. De kredietbank is in het kader van het bedingen van zekerheden bij sociale kredietverlening gebonden aan de bepalingen van Hoofdstuk IV van de Wet op het consumentenkrediet en de bepalingen met betrekking tot zekerheden als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek.

ARTIKEL 5.3 KREDIETVERLENING TER UITVOERING VAN EEN WETTELIJKE TAAK

Bij kredietverlening ter uitvoering van een wettelijke taak is de kredietbank gebonden aan de bepalingen van de wettelijke regeling waarop de kredietverlening berust.

ARTIKEL 5.4 VOORWAARDEN

1. De kredietbank kan aan het sluiten van de kredietovereenkomst voorwaarden verbinden.
2. De kredietbank kan aan de kredietverlening het sluiten van een overeenkomst tot budgetbeheer en/of een overeenkomst tot budgetbegeleiding als voorwaarde verbinden, indien dit, gezien de persoonlijke en financiële positie van de kredietnemer, van belang is voor het voorkomen van een problematische schuldsituatie en een goede nakoming van de verplichtingen uit de kredietovereenkomst.
3. De kredietbank kan aan het sluiten van de kredietovereenkomst de voorwaarde verbinden, dat de aanvrager een volmacht verleent tot het invorderen van de maandlast bij de werkgever of uitkerende instantie.
4. Op de overeenkomst tot budgetbeheer zijn de bepalingen van de Wet op het financieel toezicht van overeenkomstige toepassing.
5. De kredietbank hanteert bij de kredietovereenkomsten en de algemene voorwaarden zoveel mogelijk de modellen van de NVVK.

Titel 6 SOCIAAL INCASSOBELEID

ARTIKEL 6.1 ALGEMEEN

Het sociaal incassobeleid van de kredietbank brengt met zich mee, dat de kredietbank zich verdiept in en rekening houdt met de oorzaken en eventuele bijzondere omstandigheden die er toe hebben geleid dat de kredietnemer in financiële problemen is gekomen en daardoor de lopende betalingsverplichtingen uit de kredietovereenkomst niet meer of niet meer onder dezelfde voorwaarden kan nakomen.

ARTIKEL 6.2 INHOUD VAN HET SOCIAAL INCASSOBELEID

1. De kredietbank treedt actief in overleg met de kredietnemer teneinde de oorzaak van de betalingsachterstanden te achterhalen en te kunnen beoordelen op welke wijze de uitvoering van de kredietovereenkomst kan worden aangepast aan de gewijzigde financiële omstandigheden van de kredietnemer of welke andere maatregelen moeten worden genomen die de overeengekomen aflossing van het krediet kunnen waarborgen.
2. Het incassobeheer van de kredietbank is op zodanige wijze georganiseerd, dat betalingsproblemen vroegtijdig worden gesignaleerd en escalatie van financiële problemen wordt voorkomen.
3. De kredietbank stelt, alvorens een wijziging van de uitvoering van de kredietovereenkomst met de kredietnemer overeen te komen, vast of de kredietnemer zich wegens gewijzigde financiële omstandigheden in een problematische schuldsituatie bevindt.
4. Indien er sprake is van een problematische schuldsituatie verwijst de kredietbank de kredietnemer naar de gemeente waar de kredietnemer staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie. De kredietbank werkt mee aan de totstandkoming van een schuldregeling, tenzij gekozen is voor het hanteren van uitsluitingsgronden zoals fraude of recidive of tenzij er sprake is van vervroegde opeisbaarheid als bedoeld in artikel 33 sub c onder 2°, 5° en 6° van de Wet op het consumentenkrediet. De kredietbank kan op grond van bijzondere omstandigheden van het geval anders beslissen.

Titel 7 INTEGERE EN BEHEERSTE BEDRIJFSVOERING

ARTIKEL 7.1 BANKREGLEMENT

Artikel 4:37 van de Wet op het financieel toezicht bepaalt dat kredietbanken moeten beschikken over een bankreglement. Zulks om de betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en integriteit van de bedrijfsvoering vorm te kunnen geven. Het bankreglement heeft

betrekking op de werkwijze, inrichting, gedrags- en handelingsperspectieven van de medewerkers. De NVVK stelt ten behoeve van haar kredietverlenende leden een model-bankreglement op.

ARTIKEL 7.2 BANKIERSEED

Medewerkers van kredietbanken worden op basis van de Wijzigingswet financiële markten 2015 gehouden een bankierseed af te leggen.

Titel 8 BESCHERMING PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ARTIKEL 8 ALGEMEEN

1. Indien de kredietnemer te kennen geeft de relatie met de kredietbank te willen beëindigen, dan zal de kredietbank op verzoek en met toestemming van de kredietnemer informatie verstrekken aan de nieuwe kredietgever voor zover die informatie noodzakelijk is voor een verantwoorde financiële dienstverlening.
2. Indien de kredietbank zelf de nieuwe kredietgever is, gaat zij uitsluitend over tot het opvragen van de noodzakelijke informatie indien de aanvrager uitdrukkelijk toestemming heeft verleend tot het verstrekken van die informatie.

Titel 9 RELATIEBEHEER

ARTIKEL 9 ALGEMEEN

De kredietbank verstrekt gedurende de looptijd van een kredietovereenkomst met een variabele kredietvergoeding de kredietnemer informatie over elke wijziging van de kredietvergoeding, waarbij de kredietbank de kredietnemer tevens tijdig informeert over het gewijzigde rentepercentage.

Titel 10

REGISTRATIE

ARTIKEL 10.1 BKR

1. De kredietbank is verplicht de kredietovereenkomst te registreren bij Bureau Krediet Registratie te Tiel.
2. De BKR Reglementering is van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 10.2 REGISTRATIE PERSOONSgegevens

De kredietbank is verplicht de kredietnemer te informeren over de opname van zijn persoonsgegevens in de persoonsregistratie van de kredietbank. Op deze persoonsregistratie is de Wet bescherming persoonsgegevens van toepassing.

ARTIKEL 10.3 ALGEMENE BEPALING

De registratie van de digitale productgegevens, voortvloeiende uit de kredietovereenkomst, zal plaatsvinden in overeenstemming met de bepalingen in de Wet bescherming persoonsgegevens.

Titel 11

KLACHTEN

ARTIKEL 11 BEVOEGDE INSTANTIE

1. De kredietbank draagt zorg voor een adequate behandeling van klachten van de kredietnemer over de kredietproducten en de door de kredietbank verrichte financiële diensten ten aanzien van deze kredietproducten.
2. De kredietbank beschikt daartoe over een interne klachtenprocedure gericht op een spoedige en zorgvuldige behandeling van klachten.
3. Klachten, voor zover deze betrekking hebben op de uitleg van of het handelen in strijd met deze Gedragscode, kunnen worden voorgelegd aan de Commissie Kwaliteitszorg van de NVVK.

Titel 12

GEBONDENHEID GEDRAGSCODE

ARTIKEL 12 ALGEMEEN

1. De Gedragscode Sociale Kredietverlening is bindend voor alle leden van de NVVK die zich met sociale kredietverlening bezighouden.
2. In deze Gedragscode Sociale Kredietverlening kunnen geen wijzigingen worden aangebracht dan met toestemming van de Algemene Ledenvergadering van de NVVK.

Colofon

© Gewijzigde editie, november 2015, NVVK

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.